

Média

K získávání informací, zpráv a jejich předávání používáme různé **sdělovací a komunikační prostředky** (médiá). Čteme noviny, sledujeme televizi, telefonujeme, posíláme SMS, vyhledáváme informace na internetu nebo spolu komunikujeme na Facebooku či jiné sociální síti.

A tady může být problém!

Ivan četl zprávy na internetu. Na jednom serveru psali o taneční akci, které se Ivan účastnil, nadšenou chválu. Ivan s článkem souhlasil, protože se mu akce líbila. Jaké bylo ale jeho překvapení, když na jiném serveru o téže akci psali zdrcující kritiku.

„Jak je to možné, že tu akci pomlouvá!!! Vždyť to ten první chválil!!!“ vykřikl Ivan.

Jak je to možné? Celkem jednoduše. Média tvoří lidé, a ti mají svůj pohled na svět, svoje názory, vědomosti a také nevědomosti. Něco se jim líbí, a něco ne. Někdy chtějí, ale i cíleně, pomlouváním a kritikou ublížit nebo manipulovat veřejným míněním. Výjimečné není využití lži.

? Jmenuj hlavní cíle médií.

Média působí na různý okruh i množství lidí cíleně. Vtírají se do přízně svého čtenáře/diváka tím, že nabízejí to, co chce: zábavu – zprávy o módě – drby ze života „celebrit“.

Média umí velmi dobře prodávat i strach.

Kdo by se nezajímal o to, že určitě dojde ropa, vypukne někde válka, přihodí se to či ono neštěstí, že nám hrozí nejedno nebezpečí. Každý, kdo pracuje v médiích, dobře ví, že sledovanost zpráv o neštěstích a hrozbách je velmi vysoká.

Využívají k tomu odborníky, kteří precizně připravují jejich obsah. Pravdivost informací někdy bohužel nehraje velkou roli.

Malá ukázka práce s fakty:

Běžického závodu na 5 km se účastnil pan A a pan B. Závod vyhrál pan A s velkým náskokem před panem B. Hned druhý den jedna média, která měla pana B ráda, psala: „Pan B se umístil na fantastickém druhém místě, zatímco pan A byl předposlední.“

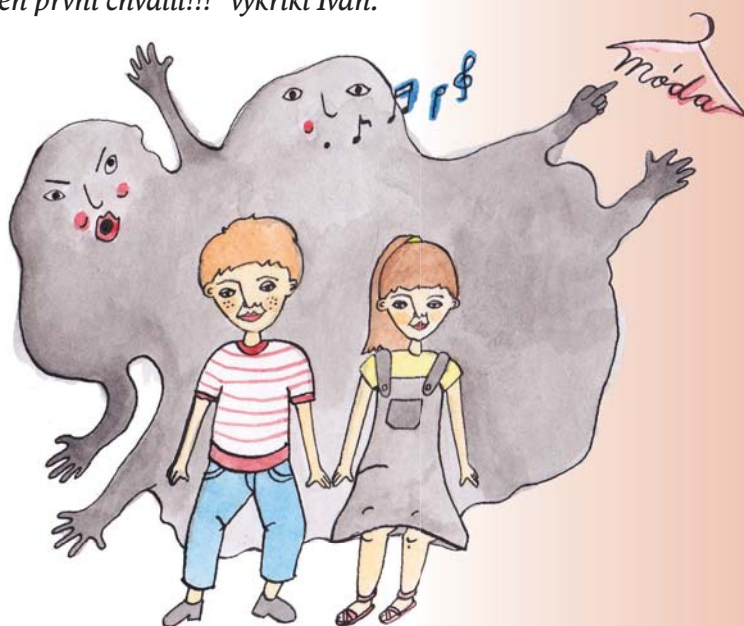
Jak snadno si umí média pohrát s fakty ☺

? Napsala média o panu B lež, nebo pravdu?

? Jaké důvody mohly vést média k této „úpravě“ faktů?

Najdi ve Slovníku spisovné češtiny význam slova média.

Co bylo dřív:
telegraf – telefon,
fotografie – film,
televize – rozhlas,
knihy – časopisy?

K mediálnímu nešvarům patří rovněž manipulace a propaganda. Zjisti, co je to hoax a čím je nebezpečný.

V internetových diskuzích se hojně používá i slovo „troll“. Kdo to podle tvého názoru je? Zjisti v dostupných zdrojích další informace.

Porovnej, jak zprávu o stejné události podávají různé televizní stanice nebo denní tisk.

Kam za kulturou

Teď, když už se umíme správně chovat a vhodně se obléci, můžeme vyrazit za kulturou... Kam? Od toho jsou tu různé **kulturní instituce**, které se věnují tomu, aby lidem pomohly hodnotně vyplnit volný čas a nabídly jim rozmanité formy aktivní i pasivní zábavy.

 Která z těchto zařízení slouží našemu kulturnímu vyžití? Které akce se zde konají? Jak se na ně oblékneš?

 Zkus si pro sebe udělat malý kulturní kalendář:

Prosinec

50. týden

Pondělí	<i>Adventní koncert 17:00 – sálek v LŽ</i>
Úterý	<i>zkouška na Vánoční besídku 13:00 – tělocvična LŽ</i>
Středa	
Čtvrtek	<i>Vánoční besídka 17:00 – sál v Pokolovně</i>
Pátek	<i>Výstava belkémů 10:00–18:00 – Kulturní dům</i>
Sobota	
Neděle	

Umíš přeložit výše uvedené názvy do některého cizího jazyka?

Víš, které významné kulturní akce se konají v naší zemi? Zúčastňuješ se některých?

Internet se stal novým prostorem pro kulturu a její sdílení. V současnosti jsou velice populární tzv. youtubeři (osoby, které na internetovém serveru You Tube nahrávají videa) a vlogeri (osoby, které blog nepíší, ale namlouvají na video).

Vyhledáváš kulturu na internetu? Pokud ano, uveď jakou a co tě na ní zaujalo.

 Které kulturní akce se tento měsíc konají ve vaší obci nebo v nejbližším okolí? Kterých se chystáš zúčastnit? Podílíš se na nějakých osobně? Které kulturní instituce působí ve vašem okolí? Vychází u vás nějaký časopis, který se alespoň částečně věnuje kulturnímu dění ve vaší obci nebo v jejím okolí?

 Vytvořte se spolužáky časopis věnovaný těmto akcím. Měl by obsahovat jejich přehled včetně data, kdy se konají, informace o jejich obsahu. Dále např. rozhovory s lidmi, kteří se na nich podílejí (nebo podíleli). Případně články o průběhu akcí, které se již uskutečnily...

Naše potřeby

Často říkáme, že něco potřebujeme. Potřebujeme nové boty, potřebujeme peníze na kino, potřebujeme to nové cédéčko. Potřebujeme... Ale potřebujeme všechny tyto věci doopravdy? Nebo je prostě jen chceme?

? V 6. třídě jsme společně zkoumali naše potřeby. Připomeň si je.

? Které z těchto věcí potřebuješ ty? Dokážeš rozlišit, co skutečně potřebuješ, a co si jen přeješ? Z jakého důvodu tyto věci potřebuješ? Které věci jsou nezbytné pro život?

Seberealizace

Úspěch, uznání

Láska, smysl života

Bezpečí

Základní (biologické) potřeby

Potřeba – pocit nadbytku, nebo nedostatku

Lidské potřeby se dají hodně minimalizovat. V minulosti to zkoušeli poustevníci, dnes v jejich stopách jdou lidé, kteří odmítají mít doma televizi, nechťejí vlastnit auto atd.

Jaký důvod k tomu mají?

Pomocí těchto a dalších věcí uspokojujeme naše **potřeby**. Např. potřebu odpočinku, tepla, potřebu bavit se, být uznáván, ...

Tato **pyramida potřeb** slouží nejen ke studiu žákům, ale je to potřebná pomůcka i pro reklamní společnosti a politiky. Často můžeme slyšet, že pokud nebudeme mít tuto konkrétní věc, jsme zaostalí a mimo hlavní proud. Případně nás někteří politici straší, že pokud nebudeme volit je, budou ohroženy naše základní potřeby. Inu, potřeby se dají i uměle „vyrábět“.

Potřeby, které jsou nezbytné pro zachování našeho života, nazýváme základní (primární, jinak také biologické). Další potřeby jsou spjaté se začleněním člověka do společnosti. Patří sem např. potřeba být s druhými lidmi, potřeba poznání, aktivity, dosahování výkonu a potřeba smyslu života.

Potřeby nemůžeme ale posuzovat jenom podle našich měřítek. Někdo má potřebu mít doma zajímavé knihy, druhý raději cestuje a další zase rád chová včely.

Velké rozdíly v potřebách jsou i v jednotlivých kulturách. Zatímco my se domníváme, že domorodý chlapec z Austrálie trpí nedostatkem našich technických vymožeností, on zase nechápe, jak můžeme žít tak odtrženi od přírody.

? Domorodý chlapec z Amazonie zná několik set názvů rostlin ve svém okolí a o každé ví, k čemu se dá využít. A jak si na tom se znalostí přírody ve tvém okolí ty? Jak vznikly rozdíly mezi lidmi?

Na samotách (v horách) žijí i lidé, kteří zcela odmítají současnou civilizaci. Nemají elektřinu, mobily, vodu si berou z potoků, kde se i myjí, živí se tím, co sami vypěstují nebo najdou. Kupodivu jsou velmi spokojení a neměnili by.

Zjisti, co znamená slovo askeze.

Ne vždy však můžeme mít to, co potřebujeme a chceme. Nejsou-li splněny naše nároky a přání, můžeme být nespokojeni. To ale neznamená, že žijeme v chudobě nebo bídě. O tom můžeme mluvit, když nejsou uspokojovány naše základní potřeby.

? Jaké potřeby asi mají děti na těchto fotografiích? Nejprve si zapiš potřeby, které tě napadnou. Potom zkus myslet hlavou těchto dětí. Pokus se vcítit do jejich života a formuluj potřeby z jejich pohledu.

„Bez lásky a bez lidskosti, bez soucítění člověka s člověkem nic neobstojí.“ Přemysl Pitter

„Kdybych měl dar prorocství, rozuměl všem tajemstvím a obsáhl všechno poznání, ano, kdybych měl tak velikou víru, že bych hory přenášel, ale lásku bych neměl, nic nejsem.“ Bible

Některé potřeby však pomocí peněz uspokojit nelze. Které to jsou? Co nám umožní je uspokojit?

Jakou podobu mohou mít peníze?

? Čím se liší jejich život od tvého? Co ovlivňuje potřeby a přání lidí?

Některé potřeby můžeme uspokojit vlastní činností, např. spánkem, nebo můžeme využít činnost jiných lidí.

Předmětům, které uspokojují lidské potřeby, říkáme **statky**. Činnostem, které uspokojují lidské potřeby, říkáme **služby**.

Možná tě to udiví, ale i vzdělávání a učení je potřeba. Například pro získání zaměstnání bezpodmínečná.

? Jak můžeš uspokojit svoji potřebu vzdělávání?

? Jak statky a služby získáme?

Většinu statků a služeb získáváme směnou za peníze. Kromě směny mají peníze i další funkce. Jsou měřítkem hodnoty zboží a služeb, v penězích je vyjádřena cena zboží. Jsou také uchovatelem hodnot. Jejich vlastník si za ně může něco koupit hned po jejich získání nebo později.

S Každý člověk má řadu potřeb – od těch, které souvisejí se zachováním jeho života, až po potřeby uznání ostatními, vzdělání, seberealizace, ... Většinu těchto potřeb uspokojujeme prostřednictvím statků a služeb, které získáváme zpravidla směnou za peníze. Každý má různé potřeby. Potřeby jsou odlišné i v různých kulturách.

Spolupráce mezi zeměmi Evropy

Podobně jako jednotliví lidé hájí i státy ve vzájemných vztazích především své vlastní zájmy, což může snadno vést ke konfliktům. Proto spolu mnohé státy uzavírají smlouvy a dohody a spojují se do společenství, která jim umožňují vzájemnou pomoc a podporu. Jedním z nich je i **Evropská unie**.

Svým občanům se EU snaží zajistit trvalý mír, stabilitu a stálý harmonický rozvoj.

Původní čistě ekonomický cíl (vytvoření společného trhu) tak postupem doby doplnily i společná sociální politika, dohled nad životním prostředím, rozvoj slabších regionů nebo sladění zahraniční a bezpečnostní politiky.

To všechno si lidé žijící v jednotlivých státech unie uvědomují jen okrajově. V běžném životě pro ně Evropská unie znamená jiné, mnohem konkrétnější věci. Mohou žít, kde se jim líbí, studovat v zemi, která má podle nich nejlepší školy, pracovat tam, kde nejlépe zúročí své schopnosti. Všude přitom mají stejná práva, povinnosti a možnosti.

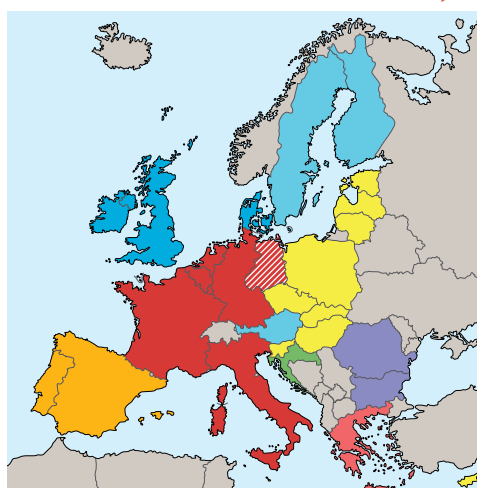
? S pomocí atlasu vyhledej a vyjmenuj všechny členské státy Evropské unie. Kdy požádala Česká republika o přijetí do EU?

? Které státy stály u zrodu EU? Které přistoupily naposledy? Napiš krátkou charakteristiku EU a potom o ní se spolužáky diskutuj.

? O členství v EU nakonec v referendu rozhodovali občané naší země. Zjisti podrobnosti o tomto referendu.

? Některé evropské země dlouhodobě chtějí být členy EU, ale jejich členství je stále oddalováno. Které země to jsou a proč se ještě nestaly součástí EU?

? Jiné evropské země členem EU být nechtějí. Které země to jsou a co je vede k tomu, že členství v EU odmítají?

- zakládající státy z r. 1951
- členské státy od r. 1973
- členské státy od r. 1981
- členské státy od r. 1986
- ▨ stát NDR do r. 1990
- členské státy od r. 1995
- členské státy od r. 2004
- členské státy od r. 2007
- členské státy od r. 2013

Snaha o sjednocení Evropy se objevila už v 15. století, kdy se český král Jiří z Poděbrad snažil sjednotit evropské státy.

Kdy se členem EU stala ČR?

Zapiš si do sešitu, co vše o EU nyní víš. Můžeš vytvořit myšlenkovou mapu.

Brexit je označení pro proces ukončení členství Spojeného království Velké Británie a Severního Irsku v Evropské unii. O vystoupení z EU bylo rozhodnuto na základě britského referenda z 23. června 2016.

? Ve kterých státech Evropské unie se domluvíš jazyky, které se učíš?

? Pokud poslanec Evropského parlamentu umí pouze svůj rodný jazyk, jak se při jednání parlamentu dorozumívá?

Evropská unie spojuje státy, které se od sebe v mnohém liší, ať již svou rozlohou, počtem obyvatel, hospodářstvím, kulturou, ...

 Pracujte ve dvojicích nebo malých skupinách. Vyberte si jednu ze členských zemí EU a vytvořte plakát, který by ji prezentoval.

Nezapomeňte na základní údaje – oficiální název země, státní vlajku, hlavní město, rozlohu, počet obyvatel a jeho složení, ... Znárodně také charakteristické znaky dané země.

Hodnotí a cení se originalita, vtip i výtvarná úroveň zpracování.

Který den je označován jako Den Evropy?
Podaří se ti zjistit proč?

 Svérázným způsobem charakterizoval jednotlivé státy EU český výtvarník David Černý. Své dílo nazval Entropa. Prohlédni si jeho dílo a napiš, jak jeho charakteristikám jednotlivých států EU rozumíš.

 Zkus některé charakteristiky popsat vlastními slovy.

 Některé země EU jsi možná navštívil(a) o prázdninách. Co tě v nich zaujalo? Jak se tamní životní styl liší od našeho? Všiml(a) sis i jiných odlišností? Kterých?

 Napiš krátkou reportáž ze své cesty nebo malý medailon jako pozvánku do této země i pro ostatní. Můžeš také připravit powerpointovou prezentaci.

 Každá země přináší do společenství EU nějakou jedinečnost. Co přinesla EU Česká republika?

EU dosáhla za dobu své existence řadu dobrých výsledků. Mnoho chudších regionů Evropy dostalo pomoc a dnes prosperují. Ukázkou takového regionu je Wales, kde se podařilo sice složitě, ale úspěšně změnit strukturu zdejšího průmyslu.

EU pochopitelně není bez problémů. Někteří obyvatelé naší země dodnes zastávají názor, že Česká republika neměla do EU vstupovat.

Jakou rozlohu v rámci EU zaujímá Česká republika?
Vyděří v procentech.

Umíš se v cizině zeptat na cestu, koupit si limonádu nebo zmrzlinu?
Předved' scénku se spolužákem.

